

Ole Donner (FP):

Som jeg har bekendtgjort tidligere, stemmer Fremskridtspartiet imod ændringsforslaget, og det vil jeg godt begrunde.

Det drejer sig om, at man yder en godtgørelse på 6.000 kr. til selvstændige erhvervsdrivende, som i overvejende grad er afgiftspligtige efter momsloven eller afgift om lønsum m.v., og umiddelbart kunne det se ud til, at man burde stemme for et sådant forslag. Men når vi stemmer imod, skyldes det, at vi mener, at alle, der fører momsregnskab, burde have et passende beløb, som efter vores mening ikke er 6.000 kr. Derfor stemmer vi imod. Det er den ene begrundelse.

Men den væsentligste begrundelse er den sidste sætning i ændringsforslaget: »... hvis den pågældende ikke har nogen ansatte.« Vi mener altså, at hvis man har en lille virksomhed med kun én ansat, burde vedkommende alligevel have 6.000 kr. Hvis man har en lille virksomhed og måske skulle antage en langtidsløst ansat, skal man ikke sige, at det vil man ikke, fordi man ikke får de 6.000 kr. Det er begrundelsen for, at Fremskridtspartiet stemmer imod.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 126 stemmer (S, KF, V, SF, CD, RV og KRF) mod 9 (FP).

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 29:*Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Efterløn og overgangsydelse).*

Af arbejdsministeren (Kirkegaard).

(Fremsat 2/10 91. Første behandling 8/10 91. Betænkning 17/12 91. Anden behandling 18/12 91).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Pia Christmas-Møller (KF):**

Om lidt skriver Folketinget noget, der ligner historie. Det er vel første gang, at et fuldstændigt enigt Folketing vedtager et forslag, der indebærer offentlige besparelser i en størrelsesorden på 700 mio. kr. inden for arbejdsmarkedsområdet. Det sker som følge af et forlig, der indebærer, at offentlige besparelser går hånd i hånd med en central forbedring af valgmulighederne for en klemt gruppe, og det er et resultat af meget høj karat.

De 55-59-årige langtidsløst ansatte får nu en ekstra valgmulighed. I stedet for de gentagne og ofte udsigtsløse jobtilbud kan de vælge den nye overgangsydelse, der svarer til 80 pct. af den maksimale dagpengesats eller efterlønns anden trin. Mange ældre langtidsløst ansatte føler ikke, at jobtilbudene er en vej til varig beskæftigelse, men tværtimod et nødvendigt onde og en træl omvej til efterløn. Derfor har mange indstillet sig på at tage imod de gentagne jobtilbud udelukkende for at kunne bevare dagpengeretten, til man kan gå på efterløn, og det er ret beset temmelig forståeligt i den øjeblikkelige beskæftigelsessituation, også selv om alt peger på, at beskæftigelsen igen begynder at stige i 1992.

Overgangsydelsen er et tilbud, og den enkelte er altså helt frit stillet. Vælges denne mulighed, kan man som 60-årig fortsætte på samme ydelsesniveau som under efterlønsordningen. Vi lægger vægt på, at overgangsydelsen er en midlertidig ordning, som udløber den 1. januar 1996, hvor beskæftigelsessituationen ventes at være markant anderledes, og vi lægger også vægt på, at forsikringselementet, opsparings-elementet, styrkes i efterlønsordningen. Fra den 1. marts 1992 kræves 20 års forudgående

[Pia Christmas-Møller]

medlemskab af en arbejdsløshedskasse, men dette nye krav bliver indført på en sådan måde, at alle får rimelig tid til at indrette sig på det, og det er ligeledes vigtigt, at overgangsordningen samtidig sikrer, at ingen årgange kommer i klemme.

Vi er også godt tilfredse med, at der ikke sker nogen ændringer i reglerne for fradrag i efterlønnen i forbindelse med andre pensions- eller opsparingsforhold. Det er ligeledes lykkedes at gennemføre en fortrydelsesret, hvorefter det bliver muligt at udtræde og genindtræde i efterlønsordningen én gang. En præmiering af de beskæftigede 60-årige, der venter med at gå på efterløn, til de fylder 63 år, blev det også til. De får nu ret til at få den høje sats i hele efterlønsperioden.

Det konservative ønske om at blødgøre den alt for stive 200-timers-regel kom ikke med i denne omgang. Det spørgsmål er forligspartierne imidlertid forpligtet til at vende tilbage til i det nye år, og vi håber, at det vil lykkes at finde frem til en større grad af fleksibilitet, så de ældre har lov til at have lidt bibeskæftigelse uden at ryge ud af ordningen.

Et forlig, der giver folk bedre og flere tilbud, sparer det offentlige for ca. 700 mio. kr. og samtidig indeholder gode perspektiver for de næste skridt, er et gedigent, ja, nærmest flot resultat, som ikke alene arbejdsministeren, men alle herinde kan være tilfreds med.

Duetoft (CD):

Naturligvis kan man glæde sig over, at der ligger en ganske stor besparelse i dette forlig, men jeg vil godt sige, at det er ikke det vigtigste. Det vigtigste er efter CD's og min personlige opfattelse, at vi får klaret nogle problemer for nogle 55-59-årige, som af og til føler sig meget dårligt behandlet, fordi man bliver tvunget ud i nogle tilbud, som man ikke synes der er nogen fremtid i.

Men når jeg overhovedet tager ordet her ved denne debat, er det kun for at sige, at vi beklager meget, selv om vi støtter forliget, at det ikke kunne lade sig gøre at gøre noget for dem over 60 år. Vi ved jo, at vi skal diskutere sagen i foråret 1992, så vi vil allerede nu melde, at når regeringen spiller ud med at udvide timeantallet i efterlønsordningen og Socialdemokratiet spiller ud med en seniorydelse, opfatter vi det ikke som to alternative muligheder. Vi opfatter

det som to supplerende muligheder, fordi efterlønnen er for mennesker, der vil forlade arbejdsmarkedet, men gerne vil have lidt arbejde ved siden af, mens seniorydelsen er et tilbud til dem, der bliver på arbejdsmarkedet, men ønsker en nedsættelse af arbejdstiden.

Så vi vil godt allerede nu melde, at for os at se er løsningen i forårets forhandlinger, at vi får flere sideløbende ordninger, der retter sig mod forskellige grupper. I virkeligheden burde vi måske vedtage både den socialdemokratiske model og regeringens model i foråret 1992; det vil vi i hvert fald arbejde for. Jeg synes, den melding skal komme allerede i dag, så vi ikke får en hanekamp eller hønekamp, eller hvad det nu bliver, i forårets løb. Det ville være lidt synd for hele sagen.

Men vi er også glade for forliget og støtter det selvfølgelig.

Jytte Andersen (S):

Nu er der jo ikke tradition for, at vi ved tredjebehandlingen af en meget bred politisk aftale dissekerer, hvad forligspartierne har fået eller ikke fået. Men når nu fru Pia Christmas-Møller har følt behov for at tage den store tur, vil jeg da godt på Socialdemokratiets vegne udtrykke, hvad vi hæfter os ved i denne aftale.

Der sker ikke nogen kontingentforhøjelse for a-kassemedlemmer, der sker ikke nogen forhøjelse af efterlønsalderen til 62 år, der sker ikke nogen spolerang af de principper, som efterlønnen hviler på, nemlig at man kan forlade arbejdsmarkedet og stadig har mulighed for at tage småjob i op til 200 timer om året. Vi er også meget tilfredse med, at den model, som arbejdsministeren havde lagt op til med 950 timer, er sparket til hjørnespark, er sparket ind i et udredningsarbejde, som til foråret 1992 skal give os et grundlag for, hvordan vi kan sikre en gradvis aftrapning fra arbejdsmarkedet, uden at det giver voldsomme sammenstødsproblemer og samspilsproblemer for de ældre, og uden at det ødelægger efterlønsordningens principper.

Vi havde gerne set, at overgangsydelsen til den gruppe af langtidsledige, som nu får dette tilbud, havde ligget på samme niveau som deres individuelle dagpengesats. Det lykkedes ikke at komme igennem med det, og derfor har vi hæftet os meget ved arbejdsministerens ændringsforslag, hvorefter den enkelte langtidsle-

[Jytte Andersen]

dige først får tilbud om overgangsydelse, samtidig med at man får et synligt og konkret arbejdstilbud. Desværre udgør overgangsydelsen kun 80 pct. af dagpengesatsen, vi havde gerne set, at det var blevet lidt bedre, men alt andet lige er vi tilfredse med, at de ødelæggende foranstaltninger, som arbejdsministeren havde lagt ind i efterlønsforslaget, er taget ud her ved tredje behandling.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Når jeg tager ordet for en kort bemærkning under denne sags behandling, er det naturligvis med udgangspunkt i, at jeg var arbejdsminister på det tidspunkt, da efterlønsordningen blev gennemført. Og uden at forklejne andre ting, som er blevet gennemført her i Folketinget, kommer man nok ikke uden om, at efterlønsordningen har været den største menneskelige succes, vi har haft i årtier, den nyskabelse, som befolkningen har reageret mest positivt over for.

Når jeg føler anledning til at sige det, er det for det første, fordi jeg er enig med mit partis ordfører, fru Jytte Andersen, når hun fremhæver, hvor vigtigt det var, at der ikke skete forringelser i forbindelse med behandlingen her i Folketinget, at man undgik de forringelser, der var lagt op til fra regeringens side. Men samtidig vil jeg også rette et enkelt advarende ord til Folketinget. Det ville være utrolig dumt, hvis de fremtidige diskussioner fører til, at vi ødelægger noget, som folk både er glade for og planlægger deres tilværelse efter. Det er meget vigtigt, at vi bevarer efterlønsordningen som en retspræget, ubureaukratisk ydelse, som alle frit kan gøre brug af efter eget valg, når de i øvrigt opfylder betingelserne.

Når økonomien kommer ind i denne forbindelse, skyldes det jo, at vi nu forlanger, at folk skal have været medlem af en arbejdsløshedskasse i mindst 20 år. Vi regner altså selv med, at folk har en meget lang planlægningshorisont, når det drejer sig om deres alderdom, og at efterlønsordningen er en hovedhjørnesten i den forbindelse. Derfor skal man selvfølgelig altid kunne diskutere en hvilken som helst ordning, men det er farligt at gøre tingene for komplicerede, gennemføre for mange ændringer i en ordning, som er blevet en så stor folkelig succes.

Poul Nødgaard (FP):

Jeg er noget overrasket over, at denne tredjebehandling ligesom udarter til en slags førstebehandling. Vi har jo gennemgået hele dette efterlønsforslag fra a til z, men hvis fru Pia Christmas-Møller synes, det er godt at få det hele gennemgået en gang til, kan vi da godt gøre det.

Må jeg sige om forslaget i bred almindelighed, at Fremskridtspartiet ikke har været med i dette forlig, fordi vi stadig væk føler os usikre over for, hvor vi ender med de beløb, der bliver sparet. Det har vi i hvert fald ikke sikkerhed for indtil nu.

Når vi alligevel stemmer for lovforslaget om et øjeblik, er det, fordi vi synes, det indeholder nogle virkelig gode elementer, specielt for de 55-59-årige. Og for os er det væsentligt, at det er frivilligt, om folk ønsker at gå ind i overgangsydelsesordningen som 55-59-årige, at det ikke er noget, de bliver presset ind i.

Men ellers vil jeg sige om hele a-kasse-systemet – og det har jo slet ikke været fremme i debatten – at inden den 1. marts 1992 vil vi opleve et mylder af mennesker, som ønsker at melde sig i a-kasse. Og jeg både håber og tror, at vi kan komme ind på en total privatisering af hele a-kasse-systemet, det vil vi i hvert fald lægge op til i den kommende tid.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg har bestemt ikke ønsket at provokere nogen med mit indlæg, hverken Socialdemokratiet eller Fremskridtspartiet; jeg har bare en smule respekt for folketingssalen. Vi har haft en førstebehandling af L 29. Siden har vi haft nogle meget grundige og langvarige forligsdrøftelser, som endte i et bredt forlig. Vi har haft en andenbehandling, hvor der ikke blev sagt et ord fra nogen af ordførernes side.

Jeg synes, det er rimeligt, at offentligheden og Folketinget får at vide, hvad vi er blevet enige om, og hvad det er, vi stemmer om, og så synes jeg, der var grund til at fremhæve, at vi på et meget vigtigt delresultat op til finansloven er enige alle 8 partier. Så jeg forsøgte faktisk i al beskedenhed at give en loyal melding om, at vi fra konservativ side er ganske tilfredse med det forlig, der ligger, og så samtidig at beskrive en lille smule af, hvad det er, det indeholder, for den undrende offentlighed.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Jeg skal gøre det ganske kort. Jeg vil fastholde, at det, fru Pia Christmas-Møller foretog, var en total gennemgang af hele lovforslaget. Det er fru Pia Christmas-Møller i sin fulde ret til, men jeg synes, det er lidt – nej, jeg vil ikke sige utilstedeligt, at man begynder at gennemgå hele lovforslaget fra A til Z.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg kan trøste hr. Poul Nødgaard med, at det skal jeg så undlade.

Jeg vil gerne sige til hr. Svend Auken, der tog ordet under denne diskussion om efterlønsordningen, at jeg naturligvis også i den offentlige debat har observeret en vis nervøsitet fra en af mine forgængere, når den konservative arbejdsminister nu skulle til at pudse arvesølvet fra hr. Svend Aukens tid. Men jeg tror ikke, hr. Svend Auken har nogen grund til nervøsitet, og det er i hvert fald også mit indtryk af de forhandlinger, jeg havde med de socialdemokratiske medlemmer, at det skete i en atmosfære af fuld tillid til hinanden.

Så vil jeg blot sige, at det ville være uhøfligt af mig ved denne lejlighed at undlade at sige tak til samtlige 8 partier, der har deltaget i den lange møderække. Det har været utrolig konstruktivt. Jeg mindes samtlige møder med glæde, og når tilsyneladende samtlige partier stemmer for, så tror jeg, det skyldes, at alle partier, der har deltaget i drøftelserne, vil kunne finde eksempler i det, der nu bliver vedtaget, på, at man har haft mulighed for at påvirke resultatet. Det er faktisk dansk folkestyre, når det er bedst.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 135 stemmer.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 105:

Forslag til lov om personlig assistance til handicappede i erhverv.

Af arbejdsministeren (Kirkegaard).

(Fremsat 7/11 91. Første behandling 20/11 91. Betænkning 17/12 91. Anden behandling 18/12 91. Tillægsbetænkning 19/12 91).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Forhandling

Poul Nødgaard (FP):

Jeg skal gøre det ganske kort. Det, der nu er enighed om vedrørende dette lovforslag, er, at handicappede kan få hjælp. Og det bliver til alle handicappede, som er berettigede til det, sådan at forstå, at hvis det samlede beløb overstiger 7 mio. kr., så er det fortsat sådan, at der ikke er lagt spærrebom ind ved de 7 mio. kr., men der er indgået en aftale mellem alle politiske partier i Arbejdsmarkedsudvalget om, at hvis de 7 mio. kr. overskrides i 1992, så finder man det, der hedder kompenserende besparelser. Jeg vil gerne understrege her fra Folketingets talerstol, at jeg både håber og tror, at der også er den politiske vilje til det. Ellers er forliget indgået under forkerte forudsætninger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget